Przygotowali: Jan Kąkol i Maciej Kucharski

Zadanie 1.

Dla danych z wejścia różnych węzłów x_0, x_1, \dots, x_{2n} metodą Newtona wyznaczyć wielomian P stopnia k=3n+1 taki, że $P(x_i)=y_i$ dla $i=0,1,\dots,2n$, $P^{'}(x_{2i})=z_i$ dla $i=0,1\dots,n$ z danymi y_0,y_1,\dots,y_{2n} oraz z_0,z_1,\dots,z_n . Wielomian P przedstawić w postaci ogólnej. Następnie obliczyć całke nieoznaczoną $\int P(x)dx$.

Metoda obliczeniowa: Interpolacja Hermite`a

Przykładowe rozwiązanie.

Dane wprowadzone przez użytkownika:

x i	0	1	2
$f(x_i)$	0	1	2
$f(x_i)$	1		-1

x_0	0	0
x_0	0	0
x_1	1	1
x_2	2	2
<i>x</i> ₂	2	2

f[0,0] = f`[0]	1
$f[0,1] = \frac{f[1] - f[0]}{1 - 0}$	1
$f[1,2] = \frac{f[2] - f[1]}{2 - 1}$	1
f[2,2] = f`[2]	-1

$f[0,0,1] = \frac{f[0,1] - f[0,0]}{1 - 0}$	0
$f[0,1,2] = \frac{f[1,2] - f[0,1]}{2 - 0}$	0
$f[1,2,2] = \frac{f[2,2] - f[1,2]}{2 - 1}$	-2

$f[0,0,1,2] = \frac{f[0,1,2] - f[0,0,1]}{2 - 0}$	0
$f[0,1,2,2] = \frac{f[1,2,2] - f[0,1,2]}{2 - 0}$	-1

$f[0,0,1,2,2] = \frac{f[0,1,2,2] - f[0,0,1,2]}{2 - 0}$	$-\frac{1}{2}$

Współczynniki:

$$b_0 = 0 \ b_1 = 1 \ b_2 = 0 \ b_3 = 0 \ b_4 = -\frac{1}{2}$$

Wzór:

$$P(x) = 0 + 1(x - 0) + 0(x - 0)^{2} + 0(x - 0)^{2}(x - 1) - \frac{1}{2}(x - 0)^{2}(x - 1)(x - 2)$$

$$P(x) = -\frac{x^{4}}{2} + \frac{3x^{3}}{2} + x^{2} + x$$

Całka:

$$\int P(x) = -\frac{x^5}{10} + \frac{3x^4}{8} + \frac{x^3}{3} + \frac{x^2}{2} + C$$

Wynik:
$$-\frac{x^5}{10} + \frac{3x^4}{8} + \frac{x^3}{3} + \frac{x^2}{2}$$

Opis działania programu:

Program jest złożony z kilku istotnych funkcji, które krótko opiszę.

- pobierzDane() funcja odpowiedzialna za pobieranie od użytkownika danych potrzebnych do obliczeń.
- pokazTabelke() funkcja pomocnicza, drukuje w konsoli to co znajduję się w tablicy, na których później będą dokonywane operacje.
- -pokazKolumnyDoAlgorytmu() funkcja pomocnicza, do graficznej prezentacji tabeli danych
- -wylicz() fukcja odpowiedzialna za wyliczenie ilorazów różnicowych dla węzłów wielokrotnych
- buduj tabele() funkcja odpowiedzialna za odpowiednie generowanie powtórzeń dla danych wybranych wezłów
- -zbudujWielomian() funkcja odpowiedzialna za podstawianie współczynników wyliczonych z ilorazów różnicowych i ich odpowiednie wymnożenie
- -mnozenie() funkcja odpowiedzialna za mnożenie dwóch wielomianów które dostaje w przyjmowanych parametrach
- -calkuj() funkcja wyliczajaca calke z wielomianu
- -drukujWynik() funkcja drukuje wynik ostateczny

Opis wejścia – wyjścia.

Program rozpoczyna działanie od powitania użytkownika: "Witaj uzytkowniku!" W następnej linijce pyta użytkownika ile węzłów x będzie miał zamiar wprowadzić: "Podaja ilość elementów x:" Jeśli mamy zamiar podać 3 węzły x (np. 0, 1, 2) podaje wartość "3". To inicjuje odpowiednią ilość miejsca dla wszystkich potrzebnych obliczeń. Kolejna linijka to zapytanie o wartość pierwszego węzła: "Podaj wartość x dla x0:". Tutaj użytkownik podaje wartość węzła x_0 . Po podaniu dostanie komunikat z prośbą o podanie kolej wartości węzła. I tak tyle razy ile użytkownik podał w pierwszym zapytaniu programu. Jeśli użytkownik podał, że chce wprowadzić 3 węzły X, to po wprowadzeniu 3 węzłów, program poprosi o podanie f(x): "Podaj wartości y dla x0:". I taki komunikat z odpowiednią wartością przy x (np., x0, x1,x2) będzie się wyświetlał odpowiednią ilość razy (równą zadeklarowanej wcześniej ilości węzłów x). Następnie program poprosi o podanie f`(x), komunikatem: "Podaj wartości yP dla x0:". Zgodnie z treścią zadania $P`(x_{2i})$ dlatego program zapyta o takie elementy jak np. Podaj wartości yP dla x0:", Podaj wartości yP dla x2:", Podaj wartości yP dla x4:"... Program nie zapyta o elementy nieparzyste.

Po obliczeniach program wypisze odpowiednie komunikaty:

Jest to pokazanie użytkownikowi jak jego dane są rozpisywane w tabelę z uwzględnieniem elementów wielokrotnych.

```
1.0 1.0 1.0 -1.0
0.0 0.0 -2.0
0.0 -1.0
-0.5
```

Wyniki poszególnych obliczeń. Wydruk pomocniczy pokazujący poszczególne kroki obliczeniowe ilorazu różnicowego.

```
WIELOMIAN
```

```
Wielomian 0.0x^0 + 1.0x^1 + -1.0x^2 + 1.5x^3 + -0.5x^4 + 0.0x^5 + 0.0x^6 + 0.0x^7 + 0.0x^8 + 0.0x^9 + 0.0x^10 + 0.0x^11 + 0.0x^12 + 0.0x^13 + 0.0x^14 + 0.0x^15 + 0.0x^16 + 0.0x^17 + 0.0x^18 + 0.0x^19
```

Wydruk prezentujący to samo co ten wyżej ale z przypisaniem x z odpowiednią potęgą.

```
Wynik po calkowaniu :
0.5x^2 + -0.33x^3 + 0.38x^4 + -0.1x^5
```

Ostatni komunikat to wartość wyliczonej całki.

Cały wydruk działania programu:

```
Witaj uzytkowniku!
Podaja ilosc elementow x:

Podaj wartosc x dla x0:

Podaj wartosc x dla x1:
```

```
Podaj wartosc x dla x2:
 Podaj wartosci y dla x0:
 Podaj wartosci y dla x1:
 Podaj wartosci y dla x2:
  Podaj wartosci yP dla x0:
 Podaj wartosci yP dla x2:
kolumna do algorytmu dla ulatwienia widoku
x | y
 0.0 | 0.0
 0.0 | 0.0
 1.0 | 1.0
2.0 | 2.0
2.0 | 2.0
1.0 1.0 1.0 -1.0
0.0 0.0 -2.0
0.0 - 1.0
 -0.5
  WIELOMIAN
 Wielomian
 0.0x^0 + 1.0x^1 + -1.0x^2 + 1.5x^3 + -0.5x^4 + 0.0x^5 + 0.0x^6 + 0.0x^7 + 0.0x^8 + 0.0x^9 + 0.0x^6 + 0.0x^6 + 0.0x^8 +
 0.0x^{10} + 0.0x^{11} + 0.0x^{12} + 0.0x^{13} + 0.0x^{14} + 0.0x^{15} + 0.0x^{16} + 0.0x^{17} + 0.0x^{18} + 0.0x
 0.0x^19
Wynik po calkowaniu :
0.5x^2 + -0.33x^3 + 0.38x^4 + -0.1x^5
```

Zabezpieczenia i przykładowe uruchomienia programu:

Program posiada kilka zabezpieczeń przed złym użytkowaniem. Użytkownik nie może wpisać dwa razy tej samej wartości dla węzłów. Np:

```
Witaj uzytkowniku!
Podaja ilosc elementow x:
3
Podaj wartosc x dla x0:
1
Podaj wartosc x dla x1:
1
Taki x juz zostal wpisany!
Podaj wartosc x dla x1:
```

Jeśli użytkownik poda 0 w momencie pytania użytkownika ilość elementów X, program wypisze zera i przerwie działanie:

```
Witaj uzytkowniku!
Podaja ilosc elementow x:
0
0
kolumna do algorytmu dla ulatwienia widoku
x | y
```

```
Wynik po calkowaniu : 0.0x^{1} + 0.0x^{2} + 0.0x^{3} + 0.0x^{4} + 0.0x^{5} + 0.0x^{6} + 0.0x^{7} + 0.0x^{8} + 0.0x^{9} + 0.0x^{10} + 0.0x^{11} + 0.0x^{12} + 0.0x^{13} + 0.0x^{14} + 0.0x^{15} + 0.0x^{16} + 0.0x^{17} + 0.0x^{18} + 0.0x^{19} + 0.0x^{20}
```

Wynik uruchomienia z danymi:

x i	0	1	-1
$f(x_i)$	2	5	7
$f(x_i)$	1		-1

```
Witaj uzytkowniku!
Podaja ilosc elementow x:
Podaj wartosc x dla x0:
Podaj wartosc x dla x1:
Podaj wartosc x dla x2:
Podaj wartosci y dla x0:
Podaj wartosci y dla x1:
Podaj wartosci y dla x2:
Podaj wartosci yP dla x0:
Podaj wartosci yP dla x2:
kolumna do algorytmu dla ulatwienia widoku
x |
       У
0.0
           2.0
0.0
           2.0
1.0
           5.0
           7.0
-1.0
-1.0
           7.0
1.0 3.0 -1.0 -1.0
2.0 4.0 -0.0
-2.0 4.0
-6.0
```

```
Wynik po calkowaniu :
2.0x^1 + 0.5x^2 + 3.33x^3 + -0.5x^4 + -1.2x^5
```

Wynik uruchomienia z danymi:

Witaj uzytkowniku!

0.0 -1.0 2.0

x_i	0	1	2	3
$f(x_i)$	0	1	2	3
$f(x_i)$	1		-1	

WYNIK:

```
Podaja ilosc elementow x:
Podaj wartosc x dla x0:
Podaj wartosc x dla x1:
Podaj wartosc x dla x2:
Podaj wartosc x dla x3:
Podaj wartosci y dla x0:
Podaj wartosci y dla x1:
Podaj wartosci y dla x2:
Podaj wartosci y dla x3:
Podaj wartosci yP dla x0:
Podaj wartosci yP dla x2:
kolumna do algorytmu dla ulatwienia widoku
x | y
0.0
          0.0
0.0
          0.0
1.0
          1.0
2.0
          2.0
          2.0
2.0
3.0
          3.0
1.0 1.0 1.0 -1.0 1.0
0.0 0.0 -2.0 2.0
```

0.5

```
WIELOMIAN
```

Wielomian

 $0.0x^0 + 1.0x^1 + -3.0x^2 + 5.5x^3 + -3.0x^4 + 0.5x^5 + 0.0x^6 + 0.0x^7 + 0.0x^8 + 0.0x^9 + 0.0x^{10} + 0.0x^{11} + 0.0x^{12} + 0.0x^{13} + 0.0x^{14} + 0.0x^{15} + 0.0x^{16} + 0.0x^{17} + 0.0x^{18} + 0.0x^{19}$

Wynik po calkowaniu : $0.5x^2 + -1.0x^3 + 1.38x^4 + -0.6x^5 + 0.08x^6$

```
Kod programu (JAVA):
import java.util.Scanner;
public class Hermite {
      private static int iloscElementow;
      private static int iloscElementowX;
      private static int parzystaIloscElementow;
      private static int rozmiarTablicy = 20;
      private static float[] rowX = new float[rozmiarTablicy];
      private static float[] rowY = new float[rozmiarTablicy];
      static float[] wynik = new float[rozmiarTablicy];
      static float[] wynikPoSumowaniu = new float[rozmiarTablicy];
      private static float[] wspolczynnikWielomianu = new float[rozmiarTablicy];
      public static void pobierzDane(float[] x, float[] y, float[] yP) {
             Scanner in = new Scanner(System.in);
             System.out.println("Witaj uzytkowniku!");
             System.out.println("Podaja ilosc elementow x: ");
             iloscElementowX = in.nextInt();
             // iloscElementowX = 3;
             // Wypelnianie tablicy x
             for (int i = 0; i < iloscElementowX; i++) {</pre>
                   boolean dodanoX = false;
                   while (!dodanoX) {
                          System.out.println("Podaj wartosc x dla x" + i + ":");
                          boolean jestWTablicy = false;
                          int wprowadzonyX = in.nextInt();
                          for (int j = 0; j < i; j++) {</pre>
                                 if (x[j] == wprowadzonyX) {
                                       jestWTablicy = true;
                                       break;
                                 }
                          }
                          if (!jestWTablicy) {
                                 x[i] = wprowadzonyX;
                                 dodanoX = true;
                          } else {
                                 System.out.println("Taki x juz zostal wpisany!");
                          }
                   }
                   // x[0] = 0;
                   // x[1] = 1;
                   // x[2] = 2;
                   // x[0] = 0;
                   // x[1] = 1;
                   // x[2] = -1;
             }
```

```
// Wypelnianie tablicy y
      for (int i = 0; i < iloscElementowX; i++) {</pre>
             System.out.println("Podaj wartosci y dla x" + i + ":");
             y[i] = in.nextInt();
             // y[0] = 0;
             // y[1] = 1;
             // y[2] = 2;
             // y[0] = 2;
             // y[1] = 5;
             // y[2] = 7;
      }
      // Wypelnianie tablicy yP
      if (!(iloscElementowX % 2 == 0)) {
             parzystaIloscElementow = (iloscElementowX / 2) + 1;
      } else {
             parzystaIloscElementow = (iloscElementowX / 2);
      System.out.println(parzystaIloscElementow);
      for (int i = 0; i <= parzystaIloscElementow; i++) {</pre>
             // yP[0] = 1;
             // yP[1] = 0;
             // yP[2] = -1;
             if (!(parzystaIloscElementow <= i)) {</pre>
             System.out.println("Podaj wartosci yP dla x" + 2 * i + ":");
                    yP[2 * i] = in.nextInt();
             }
      iloscElementow = iloscElementowX + parzystaIloscElementow;
      in.close();
}
public static void pokazTabelke(float[] x, float[] y, float[] yP) {
      System.out.println("Tabelka wartosci:");
                                ");
      System.out.print("x:
      for (int i = 0; i < iloscElementow; i++) {</pre>
             System.out.print(" | " + x[i]);
      }
      System.out.println();
      System.out.print("f(x): ");
      for (int i = 0; i < iloscElementow; i++) {</pre>
             System.out.print(" | " + y[i]);
      System.out.println();
      System.out.print("f'(x): ");
      for (int i = 0; i < iloscElementow; i++) {</pre>
             System.out.print(" | " + yP[i]);
      }
```

```
}
public static void pokazKolumnyDoAlgorytmu(float[] x, float[] y) {
       System.out.println();
      System.out.println("kolumna do algorytmu dla ulatwienia widoku");
System.out.println("x | y");
       System.out.println("----");
       for (int i = 0; i < iloscElementow; i++) {</pre>
              System.out.print("" + x[i]);
System.out.print(" | " +
              System.out.println();
       }
}
public static void wylicz(float[] yP, float[] y) {
       int numer = 1;
       int licznikPrzejsc = 0;
       int licznikDlaPrim = 0;
       float wynik = 0;
       wspolczynnikWielomianu[0] = y[0];
       while (licznikPrzejsc != iloscElementowX + 1) {
for (int i = 0; i < iloscElementowX + parzystaIloscElementow - 1; i++) {</pre>
              float licznik = rowY[i + 1] - rowY[i];
              float mianownik = rowX[i + 1 + licznikPrzejsc] - rowX[i];
                    if (mianownik == 0) {
                           wynik = yP[licznikDlaPrim];
                            rowY[i] = wynik;
                           licznikDlaPrim += 2;
                     } else {
                            wynik = licznik / mianownik;
                            rowY[i] = wynik;
                     }
              for (int i = 0; i < iloscElementow - 1; i++) {</pre>
                     System.out.print(rowY[i] + " ");
              }
              System.out.println();
              wspolczynnikWielomianu[numer++] = rowY[0];
              System.out.println();
              licznikPrzejsc++;
              iloscElementow--;
       }
}
public static void budujTabele(float[] x, float[] y, float[] yP) {
       int licznik = 0;
       for (int i = 0; i < iloscElementowX + parzystaIloscElementow; i++) {</pre>
              if (i % 2 == 0) {
```

```
rowX[licznik] = x[i];
                    rowY[licznik] = y[i];
                    licznik++;
                    rowX[licznik] = x[i];
                    rowY[licznik] = y[i];
                    licznik++;
             } else {
                    rowX[licznik] = x[i];
                    rowY[licznik] = y[i];
                    licznik++;
             }
      }
      // System.out.println("----");
      // for (int i = 0; i < iloscElementowX + 2; i++) {</pre>
      // System.out.println(rowX[i] + " " + rowY[i]);
      // }
}
private static void zbudujWielomian(float[] wspolczynnikWielomianu,
             float[] tabX) {
      int licznikPrzebiegu = 1;
      float[] Wx = new float[rozmiarTablicy];
      float[] Vx = new float[2];
      wynikPoSumowaniu[0] = wspolczynnikWielomianu[0];
      for (int i = 1; i < Wx.length - 1; i++) {</pre>
             int licznik = i;
             if (licznikPrzebiegu == 1) {
                    Wx[--licznik] = wspolczynnikWielomianu[i];
                    Vx[0] = 1;
                    Vx[1] = tabX[licznik];
                   mnozenie(Wx, Vx);
             }
             if (licznikPrzebiegu != 1) {
                    int licznikX0 = 0;
                    Wx[0] = wspolczynnikWielomianu[i];
                    // System.out
                    // .println("\nUstawiam wartosc "
                    // + wspolczynnikWielomianu[i] + "na indeksie: "
                    // + licznik);
                    Vx[0] = 1;
                    for (int k = 0; k < licznikPrzebiegu; k++) {</pre>
                          Vx[1] = tabX[licznikX0];
                          mnozenie(Wx, Vx);
                          for (int j = 0; j < Wx.length; j++) {</pre>
                                 Wx[j] = wynik[j];
                          licznikX0++;
                          Wx[0] = 0;
                    }
             }
```

```
for (int j = 1; j < Wx.length; j++) {</pre>
                    wynikPoSumowaniu[j] += wynik[j];
             licznikPrzebiegu++;
             for (int k = 0; k < Wx.length; k++) {</pre>
                    Wx[k] = 0;
                    wynik[k] = 0;
             }
      }
      System.out.println("\n \n WIELOMIAN");
      for (float x : wynikPoSumowaniu) {
             System.out.print(x + ", ");
      System.out.println("\n Wielomian");
      for (int i = 0; i < Wx.length; i++) {</pre>
             System.out.print(wynikPoSumowaniu[i] + "x^" + i + " + ");
      }
}
private static void mnozenie(float[] Wx, float[] Vx) {
      // //Logi kontrolne
      // System.out.println("Elementy w tabeli Wx: ");
      // for (float x : \underline{Wx}) {
      // System.out.print(x + ", ");
      // }
      //
      // System.out.println("\n \nElementy w tabeli Vx: ");
      // for (float x : \underline{Vx}) {
      // System.out.print(x + ", ");
      // }
      wynik[0] = (-1) * Wx[0] * Vx[1];
      for (int i = 1; i <= iloscElementowX + 2; i++) {</pre>
             int licznik = i;
             if (i == iloscElementowX + 1) { // maksymalny wspolczynnik
                    wynik[i] = Wx[--licznik];
                    // System.out.println(wynik[i]);
             } else {
                    // System.out.println();
                    wynik[i] = Wx[--licznik] - Wx[i] * Vx[1];
                    // System.out.println(wynik[i]);
             }
      }
      // System.out.println("\n \nElementy w tabeli Wynik: ");
      // for (float x : wynik) {
      // System.out.print(x + ", ");
      // }
}
public static void calkuj(float[] wynikPoSumowaniu) {
      for (int i = 0; i < wynikPoSumowaniu.length; i++) {</pre>
```

```
float wylicz = (float) (1.0 / (i + 1));
             wynikPoSumowaniu[i] = roundOff((wynikPoSumowaniu[i] * wylicz),2);
             }
      }
      public static void drukujWynik(float[] wynikPoSumowaniu) {
             System.out.println();
             System.out.println("\n\n\n\nWynik po calkowaniu :");
             for (int i = 0; i < wynikPoSumowaniu.length; i++) {</pre>
                   if(wynikPoSumowaniu[i] !=0)
                   System.out.print(wynikPoSumowaniu[i] + "x^" + (i + 1) + " + ");
             }
      }
      public static float roundOff(float x, int position)
        float a = x;
       double temp = Math.pow(10.0, position);
        a *= temp;
        a = Math.round(a);
        return (a / (float)temp);
    }
      public static void main(String[] arg) {
             float[] x = new float[rozmiarTablicy];
             float[] y = new float[rozmiarTablicy];
             float[] yP = new float[rozmiarTablicy];
             pobierzDane(x, y, yP);
             budujTabele(x, y, yP);
             pokazKolumnyDoAlgorytmu(rowX, rowY);
             wylicz(yP, y);
             zbudujWielomian(wspolczynnikWielomianu, rowX);
             calkuj(wynikPoSumowaniu);
             drukujWynik(wynikPoSumowaniu);
      }
}
```